

LA FEIXA LLARGA (ARBÚCIES):
UN TESTIMONI DE LA
PRESÈNCIA DE COMUNITATS
RAMADERES PREHISTÒRIQUES
AL MONTSENY

ÀNGEL BOSCH I LLORET

(Centre Investigacions Arqueològiques de Girona)

JOSEP MARIA LLORENS I RAMS

(Centre Investigacions Arqueològiques de Girona)

JOSEP MANUEL RUEDA I TORRES

(Museu Etiològic del Montseny)

L'any 1984 un grup de l'Institut Montsoriu d'Arbúcies, en una excursió a La Feixa Llarga, trobaren una destrala polimentada. Els professors responsables del grup, la van portar al Museu Etlològic del Montseny. Els membres del museu havien localitzat uns altres indrets que donaven escadusseres restes ceràmiques i lítiques. Aquestes troballes sempre es realitzaven en collets i calmes d'alta muntanya, al voltant dels 1.000 m d'altitud (Les Palomeres-Pla de Tions, Vilarmau...) (RUEDA 1986).

Això, juntament amb el fet que les calmes i planes d'alta muntanya del Montseny han estat tradicionalment punts de destí dels camins ramaders provinents de les zones litorals i de les planes del Vallès i La Selva, per una banda, així com del Pirineu, per l'altra, i que fossin aprofitades com a pastures d'estiu, ens suggerí la hipòtesi de l'ocupació prehistòrica dels punts claus d'aquestes rutes.

La troballa d'una destrala polimentada, en una zona com la Feixa Llarga, ens va induir a prospectar-la, amb resultat positiu (troballa d'un nucli de sílex i de ceràmiques a mà en superfície). Això ens esperonà a realitzar un parell de sondeigs amb permís de prospecció del Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya, l'octubre de 1985.

La Feixa Llarga es troba al terme municipal d'Arbúcies (La Selva), limitant amb el de Riells del Montseny (La Selva), a una altitud de 900 m s.n.m. La seva localització per coordenades és, 41°47'50" de latitud nord i 3°29'7" de longitud est. Es tracta d'una cubeta vorejada per turons, d'entre els quals hi trobem el de Grenys o Arenys (1.144 m) al nord i el de Murgolers (942 m) al sud. Per altra banda és una zona rica en aigua com ho demostra l'existència de dues fonts, una al cantó de la masia i l'altra a 250 m d'aquesta, anomenada font de l'Arc. També cal assenyalar que es tracta d'un pla fèrtil, on tradicionalment, d'ençà el segle passat, s'ha conreat la patata.

Els sondeigs donaren com a resultat la localització i delimitació d'un nivell arqueològic, molt a prop del mas.

Sondeig I (Figura I). En primer lloc vam fer una cala de 2 x 2 m, en una feixa, al peu del marge, amb la estratigrafia següent:

- Nivell 1. Superficial amb terres orgàniques de color negre i flonges. Potència entre 8 i 22 cm. És on aparegué la pràctica totalitat del material.

- Nivell 2. Nivell sorrenc de descomposició del sòcol granític. Té una potència estratigràfica que oscil·la entre els 24 i els 32 cm. Presenta una coloració groguenca i és gairebé estèril.

- Suport granític. En part es troba compacte i en part descompost (gressa o sauló). Es troba entre els 42 i els 52 cm del nivell superficial. El desnivell és degut a l'afiorament d'un bloc compacte en un dels extrems de la cala.

La capa negra, la fèrtil, és la corresponent a les terres afectades pel conreu. En aquest sondeig no s'identificà cap estructura i el material aparegué concentrat seguint el pendent natural del terreny. Aquests elements ens fan pensar que el material no es troba «in situ» i ha estat objecte d'un arrossegament.

Sondeig II. Situat immediatament sobre el sondeig I, es tracta d'una cala de 2 x 2 m. El nivell de terres negres és inexistent, sota la capa húmica es troba directament la capa groguenca. Aquesta no fou excavada en la seva totalitat atès que aparegueren grans blocs de pedra (80 x 60 cm) de difícil extracció. El material sortia d'entre les pedres, i era de les mateixes característiques que el del sondeig I. L'acumulació de blocs de pedra sobre el marge d'una feixa pot respondre als treballs d'abancament, que hauria aturat els materials ceràmics arrossegats provinents d'un indret més alt encara no determinat.

Els materials lliurats per ambdós sondeigs es resumeixen en l'estadística següent:

- 82 fragments de ceràmica a mà oxidada i/o reduïda:

- Formes: 1 vora plana bisellada.

- 1 premsió cilíndrica.

- 1 vora rodona.

- 4 bases.

- 1 cordó imprès.

- 74 sense forma.

- Acabats: 37 pentinats.

- 44 polits.

- 2 fragments de terra-cuita.

- 3 objectes lítics:

- Una destrat polimentada.

- Un nucli de sílex.

- Una ascla de quarsita.

La gamma de formes i decoracions, encara que limitada, ens situa el jaciment en un moment imprecís entre el Bronze Final i la 1.ª Edat del Ferro,

encara que no descartem que alguns dels materials recollits en superfície siguin anteriors.

La penúria d'elements per a interpretar aquest jaciment fan que l'article es redueixi a una simple notícia arqueològica, no gens menys creiem que hi ha una sèrie de factors com el tipus de material, les condicions del terreny, la seva ubicació (prop de rutes ramaderes de transhumància, àdhuc actualment podem veure-hi ramats d'ovelles), la manca d'estructures d'habitatge ostensibles i l'homogeneïtat del material, que ens permeten aventurar la hipòtesi d'assentaments puntuals, de molt curta durada (que implicaria l'existència de poc material), probablement vinculats als estatges ramaders. Tampoc, però, no caldria descartar la hipòtesi d'enterraments, no localitzats, dels quals les ceràmiques en serien un testimoni descontextualitzat.

INVENTARI

– *Materials recollits en superfície*

- F LL 1: Destral polimentada sobre corniana.
- F LL 2: Nucli de sílex.
- F LL 3: Vora bisellada.
- F LL 4: Vora de ceràmica oxidada.
- F LL 5: Ceràmica a mà amb cordó imprès. Pentinada. Oxidada.
- F LL 6: Ceràmica a mà. Prensio cilíndrica.
- F LL 7 a 11: Fragments informes de ceràmica a mà oxidada.
- F LL 12: Ceràmica a mà informe, reduïda.
- F LL 13 a 16: Fragments de ceràmica a mà informe, pentinats.

Sondeig 1/1985

- F LL 17: Fragment base. Ceràmica a mà oxidada i pentinada.
- F LL 18: Fragment de base. Ceràmica a mà oxidada i pentinada.
- F LL 19: Fragment ceràmica a mà oxidada amb cordó imprès.
- F LL 20: Fragment ceràmica a mà oxidada amb cordó imprès.
- F LL 21 a 44: Fragments de ceràmica a mà informes.
- F LL 45 a 59: Fragments de ceràmica a mà informes, pentinats.
- F LL 60 a 72: Fragments de ceràmica a mà informes, reduïts.
- F LL 73: Fragment terra-cuita.
- F LL 74: Fragment de quarsita.

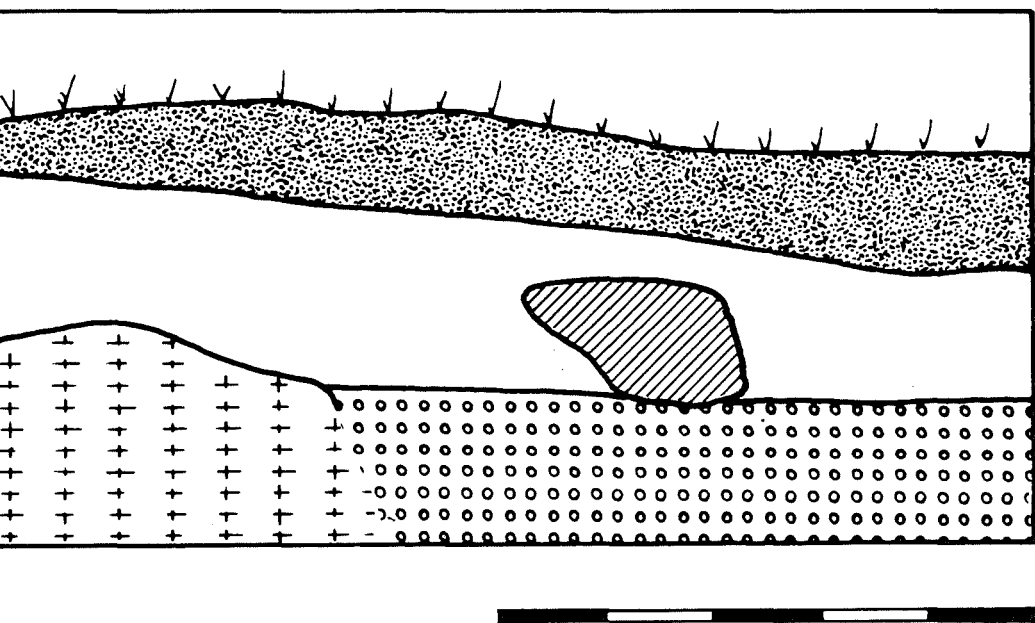
Sondeig 2/1985

- F LL 75: Fragment de base. Ceràmica a mà oxidada.

- F LL 76: Fragment de base. Ceràmica a mà reduïda.
- F LL 77 a 80: Fragments de ceràmica a mà informe i oxidada.
- F LL 81 a 82: Fragments de ceràmica a mà informe i reduïda.
- F LL 83 a 86: Fragments de ceràmica a mà informe i pentinada.
- F LL 87: Fragment de terra-cuita amb empremta vegetal.

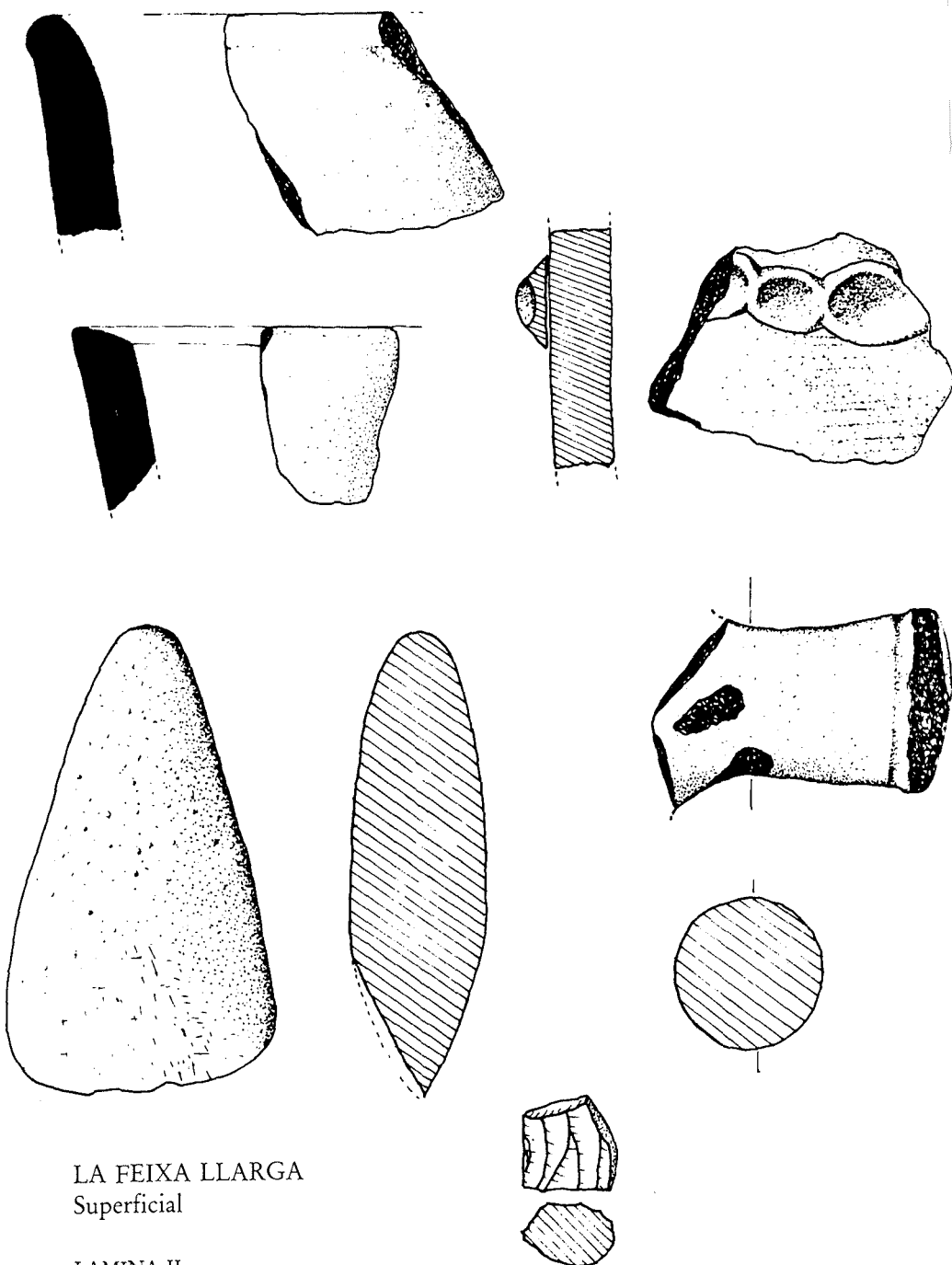
BIBLIOGRAFIA

- RUEDA, J.M. (1986): «Les primeres ocupacions humanes de la vall d'Arbúcies». Capítol 1.1 d'*Arbúcies Estudi del medi i formes de vida (1743-1940)*. D'A. BOVER, Col·lecció Botet i Sisó, 2. Diputació de Girona, Ajuntament d'Arbúcies.
- BOSCH, A; LLORENS, J.Ma.; RUEDA, J.M. (1986): *Informe de la prospecció arqueològica realitzada a la Feixa Llarga (La Selva)*. Informe inèdit presentat al Servei d'Arqueologia.

NDEIG
985

LAMINA I

LA FEIXA LLARGA
Superficial

LAMINA II